המביא גט פרק שני גיטין

מסורת הש"ס

א) קידשין טו. וסס נסמן. ב) כ"מ קיח:, ג) כ"ב סז:, ד) גז"ש נדרים נט:, ה) שבת עט. ע"ש, ו) וסס עח:), ז) [עיתוס פב. וסס נסמן], ח) [עי' פרש"י לקמן לח: ד"ה ר"מ].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה בתר נקבו אוזלינן לס"ד. עי' תשומת דנמי ריטוח פי' כב:

תוספות רי"ד

שמא יחתום כתבו לתורף תלשו אתמו ונתנו לה כשר. פי' ר"מ סבר עידי חתימה כדתי הם הם העיקר וגם שיש עדים חתומים בו אע"פ שנתנו בינו לבינה כשר ונשאת בו אחרי שהנבו יוצא חתום מתחת ידה ומקויים בחותמיו ולא בעי עידי מסירה והאי וכתב לה על חתימת עדים קאי שהיא העיקר והלכך אם כתבו כולו ואפילו אתרוך במחובר ותלשו וחתמו ונתנו לה כשר ור' יהודה פוסל דבעי כתיבת הגט וגם חתימתו בכשרות כראמרן בשמעתא קמייתא בפ"ק דמסכתין מאן האי תנא דבעי כתיבה וחתימה לשמה ר' יהודה הוא וקי"ל הלכה כרבי אלעזר בגיטין וכדאסרינן לקמן הלכה כרבי אלעזר. כתבו על חרס של עצין נקוב [כשרן] דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה. על עלה של עצין נקוב אבי אמר כשר דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה:

ובא אמר פסול בעצין שמא יקטום ודוקא בעצין נקוב דחשיב כמחובר פסלי קטימה והמורה כתב [ה] כתבו על החרס עד דיהיב לכולו עצין ואין לחרס שמא ישבר החרס ויתן לה החתיכה והויא ליה קציצה דלא מפסיד ליה לעצין ואינו נ"ל שאפ' אם ישבר החרס כשר שאעפ"י שהוא נקוב הזרעים חשובים מחוברים ולא גוף העצין ולא חשיבא קציצה אלא כשיקצץ מן המחובר ולא מן החלוש דאם איתא אמאי נקט עצין נקוב אפילו כשאינו נקוב נמי יפסול רבא אלא לאו ש"מ לא פסלה קטימה אלא במחובר ולא בחלוש ודאי דקאמר נבי עצין דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה לאו למימרא דלא מיתכשר אלא בהבי דאפילו אם ישברנו נמי כשר ולהכי נקט האי לישנא כלומר דלא מיתסר מידי דשקיל ליה אי נמי איידי דאמר אביי נבי עלה נקט האי לישנא נמי נבי חרס ראם כתב הגט בראש המגילה ואח"כ חתכו והפסיקו ממנה כשר וכ"כ גם ריית ז"ל ודייקי מינה מדגמרינן בעלה של עצין נקוב ש"מ בנייר כי האי גונא אפילו קצץ כשר אבל בעל ה"ג כתב מאן דכתיב גיטא ליפסוק מגילתא שיעור גט והדר ליכתבייה ואי כתב מקמיה דליפסוק מגילתא ופסיק ליה בתר דכתב גיטא (מינה) מיפסל גיטא דכתיב ונתן מה שאינו וכו' ואינו נ"ל דהא לא פסק במתני' אלא מחובר לקרקע ובעלי חיים אבל מחובר בחלוש לא: רבי יהודה בן בתירא אומר וכו' פי' המורה מפני שיכול לחזור ולמחוק עד העדים ולכותבו ויעביר תנאי שהיה בו ולא מוכחא מילתא דהא עדים נמי על המחק חתומים ואינו נ"ל מדאמרי' בגט פשוט אמר רב שער הבא הוא ועידיו על המחק כשר וא"ת מוחק וחוזר וכותב אינו דומה מי שנמחק פעם אחר למי שנמחק שני פעמים ואינו פוסל שם אלא שטר הבא על המחק ועידיו על הנייר דמחיק ליה לשטרא וכתיב מאי דבעי והכי נמי דפסיל נייר מחוק לא פסיל ליה אלא גט הבא על המחק ועידיו על הנייר: ג' עורות הן מצה וחיפה ודפתרא מצה כמשמעו דלא מליח ולא קמיח ולא עפ"ר דפתרא דמליח וקמיח ולא עפ"ר ומתוך כך אין המחק ניכר בו והקלפים שלנו המעובדים בסיד כך הם כמו המעופצים שבבבל לא היו רגילים אלא בעפץ וכך הוא הסיד לנו כמו העפץ להן ואינו יכול להודיעך: וחכמים מכשירין מאן חכמים

מוסף רש"י

שייר דעמוד קודם. מה הוייה בכפף. כשמהיה עגמה לאיש לאפסר כספף, כדנפקא לן בקידושין (נ.) קיחה קיחה משדה עפרון (סוכה כד:). דבר הכורת בינו לבינה. אנא יטיל תנאי בגט שקיבלתי יחד אנא דברי הכללה יהו (עדובין סו:) שתהא פסולת דברים כותבת ביניהם ולא יהא תנאי האומנים יחד (סוכה כד:). לעולם אין זה בריתות. שכל ימיי היא נאנחת כו לקיים תנאי זה מחמתו (קדושין ה.) דהא כל ימיה קפוריה כי אמתמתו היא נמנעת מלאמות יין ותנאי זה תנאי והולך לעולם ואין זה הכללה (עדובין סו:) אי אמתמתו לריכה לעמוד אנא ליל (סוכה כד:). עד שלשים יום הרי זה בריתות. אפילו מיד דהיא מקיים תנאי ומקנ, שאפשר דבריה הנאי נמי לידי הכללה (קדושין ה.) שהרי דברי הכללה הן לשון אנשים יום ומותרת מיל לאיש אחר (עדובין סו: וב"ר סוכה כד:). מכרת בריתות. דהוה מני למכתב ספר כרת, דמשמע ספר כרתה, והך דרשא אחריתי מיתורתא דלישנא (קדושין ה.).

ע"ב שייר דעמוד קודם.

נכסים שאין להם אחריות נקנין עם נכסים שיש להם אחריות. אם מכר מטלטלין עם קרקע, כיון שקנה ליקח את הקרקע בחזק מטלטלי קנייס, נקנים מטלטלין עמה (קדושין כו.). כדבר שהיא קנין לקרקע ואינו קנין למטלטלין (ב"מ סו.). בכסף ובשטר ובחזקה. שהיא מטלטלין אין נקנין אלא במסירה וקרקע נקנה בכסף ואם מכר לו קרקע ומטלטלין יחד, כיון שנתן דמי הקרקע לו מכר לו שטר מכירת הקרקע לו אחיין בקרקע מדעת מוכר נקנו המטלטלין כלא מסירה (ב"ב כז.). שתי גנות זו על גב זו. סמוכות זו לו, כאחת קרקעיתה נכוה ואגלגה קרקעיתה נכוה, והיורק

עין משפט נר מצוה

עד א מיי' פ"ג מהלכות מכירה הל' עו סמג עשין פב טוש"ע מ"מ סימן רכ סעיף י:

עה ב מיי' שם טוש"ע שם סעיף יח:

עו ג מיי' שם הל' מז טוש"ע שם סעיף יב:

עז ד מיי' שם טוש"ע שם סעי' ח:

עח ה מיי' שם טוש"ע שם סעי' יב:

עט ו ז מיי' פ"ח מהל' תרומות הלכה כה:

פ ח ט מיי' שם הל' מד:

פא י מיי' פי"ח מהל' שכנים הלכה יד:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה בתר וכו' בהשוד והרוטב בקישות הנטורה:

גר"א

(ב) נלמה לפ"ל והמורה כתב בתחב על החתם דבר משום דשקיל ויהיב לה לנטלי עצין ולון לחוש וכו'.

דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה רבא אמר פסול גזרה שמא יקטום: [א]עציץ של אחד וזרעים של אחר מכר בעל עציץ לבעל זרעים כיון שמשך קנה [ב]מכר בעל זרעים לבעל עציץ לא קנה עד שיחזיק בזרעים [ג]עציץ וזרעים של אחד ומכרן לאחר החזיק בזרעים קנה עציץ וזו היא ששנינו [ד]נכסים [ד]שאין להם אחריות נקנין עם נכסים שיש להן אחריות בכסף ובשטר ובחזקה [ה]החזיק בעציץ אף עציץ לא קנה עד שיחזיק בזרעים נקבו בארץ ונופו בחוצה לארץ אביי אמר בתר נקבו אזלינן רבא אמר בתר [ו]נופו אזלינן בדאשרוש כ"ע לא פליגי כי פליגי [ז]בדלא אשרוש ובדאשרוש לא פליגי והתנן [ח]שתי גנות זו על גב זו וירק בינתים ר"מ אומר של עליון ר' יהודה אומר של תחתון התם כדקתני טעמא א"ר מאיר מה אם ירצה עליון ליטול את עפרו אין כאן ירק אמר רבי יהודה מה אם ירצה התחתון למלאות את גגתו עפר אין כאן ירק ואכתי בדאשרוש לא פליגי והא תניא [ט]אילן מקצתו בארץ ומקצתו בחוצה לארץ טבל וחולין מעורבין זה בזה דברי רבי [י]רשב"ג אומר הגדל בחיוב חייב והגדל בפטור פטור מאי לאו מקצת נופו בארץ ומקצת נופו בחוצה לארץ לא [כ]מקצת שרשין בארץ ומקצת שרשין בחוצה לארץ ומאי טעמא דרשב"ג דמפסיק צונמא מאי טעמא דרבי דהדרי ערבי במאי קמיפלגי מר סבר אוירא מבלבל ומ"ם האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי: ר' יהודה בן בתירא אומר כו': א"ר חייא בר אסי משמיה דעולא "ג' עורות הן [מ]מצה חיפה ודיפתרא מצה כמשמעו דלא מליח ודלא קמיח ודלא אפיץ למאי הלכתא להוצאת שבת וכמה שיעורו כדתנן [נ]עור כדי לעשות קמיע דיפתרא דמליח וקמיח ולא אפיץ למאי הילכתא להוצאת שבת וכמה שיעורו כדי לכתוב עליו את הגט: וחכמים מכשירין: [ס]מאן חכמים אמר [ע]רבי אלעזר ר'

עציץ של אחד וזרעים של אחר. ר"ה דהוה מלי לאשמועי' הכל בעצין חלרעים של אחד אלא לרבותא נקט הכי דאע"ג דבעל עצין קונה זרעים לא קנה אע"פ שהם בתוך העצין שלו: **החזיק** בזרעים קנה עציץ. לריך עיון אם לריך לומר אגב וקני כמו בעלמא דאמרי' בפ"ק דקידושין (דף כז.) מו שמא הכא לא לריך דכיון דלריך עצין לזרעים בטל אגב זרעים וכן גבי שטר כיון שהחזיק בקרקע נקנה השטר בכל מקום שהוא ושמא התם לא בעינן אגב משום דשטר אפסרא דארעא הוא:

בתר נקבו אוזלינן. [ר]למאן דאמר בהעור והרוטב (חולין קכח.) (ה) בדלעת הנטוע בעצין שאינו נקוב ויצאה חוץ לעצין הטמא בטומאתו והטהור בטהרתו ה"ה אם עצין כחולה לארץ ונופו טוטה לארץ דמהני יציקת הנוף לענין נוף גופיה וחייב במעשר מכל מקום לא חשיבא יציקת הנוף כיציקת שורש דהא לא מטהרה יציקת הנוף מה שבתוך העצין והכא ממייב נוף מחמת יציקת העיקר: **ובדאשרוש לא** פליגי והתנן שתי גנות בו'. קס"ד דהא דקתני סיפא מ"ר מאיר ומה אם ירלה העליון כו' שאין זה עיקר הטעם מדקתני נמי התם מ"ר מאיר מאחר שבגיהן יכולין לממות זה על זה רואין מהיכן ירק זה מי משמע דבסברא פליגי אי זה מהן עיקר ואמרי' נמי התם בגמרא כפ' הבית והעלייה (כ"מ דף קיח:) ואזדו לטעמייהו אילן היולא מן הגזע כו' ותנן נמי גבי ערלה כי האי גוונא ומיתה דלא מייתי הכא מערלה: **לא** על נייר מחוק. שהכתב על הנייר שאינו מחוק ועדיין על המחק אבל שיהם על המחק כשר כדאמרי' בריש גט פשוט (כ"ב קמ.) דאינו דומה נמחק קעם אחת לנמחק שתי פעמים: **שלש** עורות הן. פי' בקונטרס דקלף גמור לא חשיב בהדייהו דלא שמיה עור ועוד אומר ר"י דלא מני בהדייהו קלף משום דבהדיא תנן שיעורו כדי לכתוב פרשה קטנה שבתפילין ואף על גב דשיעור חיפה דהוי כדי לעשות קמיע שוי במשנה מ"מ לא הזכיר חיפה בהדיא בממני':

כדי לכתוב עליו את הגט. היינו כרבנן דמכשרי לדיפתרא ולהכי מייתי לה הכא ואלו השיעורין אינן לפי חשיבות העור דיש שהוא חשוב ושיעורו גדול מן הגרוע ממנו אלא כל מ' שיעורו במה שרגילין לעשות ממנו:

מאן חכמים ר' אלעזר. פי' בקונטרס דאמר עדי מסירה עיקר והכא להנשא לריכה להביא עדי מסירה ודוקא הכא על דבר שיכול להזדייף אומר רש"י דלריכה עדי מסירה בשעה שנאמר להנשא אבל בגיטין הכתובים בדבר שאינו יכול להזדייף יכולה להנשא ע"י עדי חתימה ואפילו לר' אלעזר דאמר בפ' בתרא (לקמן פו.) ומייתי ליה בריש מכילתין שאין העדים חותמין על הגט אלא מפני תיקון העולם אבל מה שפי' בקונטרס דלר' מאיר אשה הנאה לינשא בגט הכתוב על דבר שיכול להזדייף אינה לריכה עדי מסירה ועדים החתומים בו אינה מביאה לפניו אם יש מכירין חתימתן ואי הוה ביה תנאה חייפתיה ליכא דידע משמע דאי הוי קהדי קמן הוה כשר לכתוב עליו את הגט: [ר]מאן חכמים אמר [ת]רבי אלעזר ר'

ואי אפשר לומר כן דלר' מאיר בעינן שיהא מוכח מתוכו כדמשמע בריש כל הגט (לקמן מד:) ובדבר שיכול להזדייף אין מוכיח מתוכו כלום: אבל

בינתים. נזקיקת הגוזה שו נטוהה מגו, יש שומים לו כלנים (ב"ב קיח:). של עליון. שהרי עפרו הוא ומשלו הוא יונק (שם). של תחתון. שכל תיהו הוא מונח (שם). למלאות את גגתו עפר. משום קרקעו לפניהם (שם). **טבל וחולין** מעורבין זה בזה. שאין מומכן על הכריכה לאתלוי לתפאים ולומר שלגד האחד חייבין ושלגד האחר פטורין (ב"ב כז:). **דמפסיק צונמא.** כאמצע פרשים שאין שני לדדין יכולין ליגע זה מזה (שם). **דהדרי ערבי.** האילן נעשה אחד למעלה כעבי (שם). **אוירא מבלבל.** אע"פ שהנוף הקרקע הם כשני אילנות, האויל ולמעלה כאויר העולם נעשה אחד, מתערבין יונקותיו (שם). **מצה כמשמעו.** שאין לה שום תיקון (שבת עט:). **קמיח.** משהין אותו הקמח ומיפה (שם). **עפ"ר.** מתקנין אותו בשחיקת עפלים כמו שעושין כאן בשחיקת קליפת אגוז מקוזרין עצה (שם). **כי ריבעא דריבעא דפומבדיתא.** רוחב לעולת של פומבדיתא, דרך הפוחרים לגור משקולת של אגלה אמתה, לפי שהמתמת נשחקת תמיד ונשחק מלאיו (שם). **קמיע.** כגון שיעורים מהלי לגור משקולת (שם). **כדי לכתוב עליו את הגט.** ותנן (לקמן פה.) נוחו של גט הרי אם מוחרת לכל אדם ואמה ואמה והעדים והחמון, ושיעור זה קטן מכולן (שם).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com